

Katarzyna Burska
Uniwersytet Łódzki, Łódź
katarzyna.burska@uni.lodz.pl

NAWIĄZANIE DO ŚWIATA PRZYRODY W PROPOZYCJACH NAZEWNICZYCH RESTAURACJI W ŁÓDZKIM ORIENTARIUM

Słowa kluczowe: chrematonimy, nazwy restauracji, przyroda, Orientarium, zwierzęta, rośliny
Keywords: chrematonyms, names of restaurants, nature, Orientarium, animals, plants

Media społecznościowe to współcześnie obligatoryjne narzędzie promocji nie tylko osób, lecz także instytucji. Zdają sobie z tego sprawę władze miast, dlatego przykładają dużą wagę do rozwoju oficjalnych profili miejscowości na Facebooku, Instagramie, YouTube czy TikToku. Niezbędny element kreowania wizerunku marki w *social mediach* stanowi zaangażowanie odbiorców w publikowane treści – i nie chodzi tu tylko o reakcje ikoniczne czy komentarze. Dobrym sposobem na wywołanie interakcji jest organizowanie konkursów, w których internauci, wykonawszy mało skomplikowane zadanie, np. wstawienie fotografii, napisanie rymowanki lub wymyślenie hasła promocyjnego, mają szansę na wygraną nagród. Komentujący namawiani są do współdecydowania o elementach otaczającej ich rzeczywistości, np. poprzez wymyślanie imion dla nowych mieszkańców ogrodu zoologicznego, głosowanie na inicjatywy realizowane w ramach budżetu obywatelskiego czy wybór miejsc, które mają zostać poddane rewitalizacji. Działania takie nieobce są prowadzącym oficjalny fanpage Łodzi na Facebooku. Profil ten, istniejący od 2009 r., ma obecnie ponad 460 tys. obserwujących¹. W lutym 2022 r. opublikowano post

¹ Dane z 6 marca 2023 r.

zachęcający do udziału w konkursie na nazwę nowej restauracji mieszczącej się w Orientarium. Wpis brzmiał następująco:

Jak nazwać nową restaurację w Orientarium ZOO Łódź? 🐘

Napisz swoją propozycję w komentarzu najpóźniej do 24.02.2022 r. do godz. 23:59! Spośród nich razem z ZOO Łódź i Łódź.pl wybierzemy trzy najciekawsze propozycje, które wejdą do finału! 🎉

🏆 Wielkie, finałowe głosowanie odbędzie się w piątek 25 lutego o godzinie 18:00 na oficjalnym profilu Łodzi

Zadanie wywołało duże zainteresowanie internautów, w ciągu dwóch dni w komentarzach umieszczono ponad 1200 propozycji². Wielokrotnie występującą techniką nominacyjną było nawiązanie do świata przyrody. Odnotowano je w 531 wpisach, tyle nominacji będzie zatem podstawą niniejszej analizy. Celem artykułu jest wskazanie, po jakie elementy leksykalne z pola tematycznego *natura* sięgali użytkownicy Facebooka podczas konstruowania zgromadzonych przykładów, ze szczególnym uwzględnieniem motywacji badanych propriów i zasobu podstaw apetywnych. Pod uwagę wzięto także konotacje, jakie mogą budzić badane onimy. O strukturze tychże nazw wspomniano wówczas, gdy stanowiła istotny element gry z odbiorcą. Wykorzystano zatem analizę semantyczno-pragmatyczną³ z elementami analizy strukturalnej. Nadrzędnym kryterium jest obecność w nazwie elementów leksykalnych związanych z szeroko pojmowaną naturą. Przykłady zostały uporządkowane hierarchicznie: od hiperonimów (nazwy z leksemem *natura*, związanym z nią przymiotnikiem *dziki*, rzeczownikami *fauna*, *flora*, *zwierzę*), przez hiponimy (konkretne gatunki – tu też uwzględniono obcojęzyczne nazwy zwierząt, drobnienia, spieszczania), po meronimy (części ciała zwierząt). Ponadto omówiono przykłady zawierające leksemy nazywające miejsca przebywania zwierząt, związki frazeologiczne z komponentem zwierzęcym, nazwy nawiązujące do świata roślin, wody, innych zjawisk przyrodniczych, a także oparte na konotacjach kulturowych.

Artykuł stanowi kontynuację badań nad sposobami kreacji nazewniczych dostrzegalnymi w propozycjach zgłoszonych przez internautów do wyżej wymienionego konkursu. Do tej pory omówiono nazwy nawiązujące do miejsca, w którym ma się znajdować lokal gastronomiczny; bazujące na słownictwie z pola semantycznego *jedzenie i kulinaria*; eksponujące lokalność; wskazujące na właściciela obiektu; wy-

2 Niektóre nazwy występowały wielokrotnie. Jeśli przykład pojawił się więcej niż raz, w nawiasie podano liczbę wystąpień.

3 Podjęta w artykule analiza pragmatyczna obejmuje przede wszystkim rozważania dotyczące elementów wartościujących obecnych w badanych onimach, a także fortunności wybranych nazw i ich funkcji.

korzystujące szeroko rozumiane konotacje kulturowe, a także nazwy-postulaty, za pomocą których internauci manifestowali swoje poglądy (Burska 2023).

Wszystkie analizowane przykłady przytoczono w oryginalnej postaci, z zastrzeżeniem, że za tę samą uznano nazwę występującą w następujących wariantach graficznych: pisaną w całości majuskułami/minuskułami oraz taką, w której wyłącznie pierwsza litera została zapisana majuskułą. Gdy majuskułami wyróżniono tylko fragment nazwy, potraktowano to jako celowy zabieg graficzny i uznano za osobną propozycję. Nie ingerowano także w zapis komentarzy internautów, w których pojawiały się wskazówki dotyczące motywacji.

Na fakt, iż nazwy zwierząt mogą być wykorzystywane w funkcji nazw firm (obok innych rzeczowników pospolitych, tj. nazw ludzi: wykonawców czynności i nosicieli cech; rzeczowników abstrakcyjnych z zakresu pojęciowego związanego z prowadzeniem interesów oraz rzeczowników konkretnych bezpośrednio charakteryzujących branżę firmy), zwróciła uwagę już w 1992 r. Renata Przybylska, opisując popularne wówczas tendencje nazewnicze (Przybylska 1992: 142). Nazwy miejskich lokali gastronomicznych utworzone na bazie leksyki związanej z naturą, będącej również przedmiotem niniejszego opracowania, badała Elżbieta Rudnicka-Fira. Zaliczyła tu „nie tylko świat roślin i zwierząt (fauna i flora), ale także niektóre zjawiska, obiekty i pojęcia geologiczne, astronomiczne, meteorologiczne, hydrologiczne, pewne nazwy geograficzne, kopaliny, skały, ukształtowanie terenu, zbiorniki wodne, mikrotoponimy itp.” (Rudnicka-Fira 2018: 139). Obserwacja nazewnictwa branży gastronomicznej w Żorach i Przemysłu pozwoliła lingwistce na wysnucie wniosku, że onimy takie stanowią zaledwie kilkanaście procent wszystkich typów nazw, a zatem nie są najlepszym nośnikiem reklamowym (ibid.: 147). Jednocześnie badaczka spostrzegła, że wyrazy pospolite odnoszące się do przyrody mogą konotować „pewne wartości, które mają wywoływać pożądaną, pozytywną reakcję ze strony klienta, kojarząc mu się z tym, co najlepsze, komfortowe, profesjonalne, przyjemne, a czasem wręcz niesamowite i intrygujące, wzbudzające ciekawość” (ibid.: 148). Odniesienie do świata natury przy okazji omawiania mian lokali, które serwują jedzenie i picie, tj. restauracji, barów, kawiarni, odnotowują także inni badacze, choć obrazują je nielicznymi przykładami. Małgorzata Paszko (2020: 195), analizująca nazwy białostockich lokali gastronomicznych, zwraca uwagę na wykorzystywanie nazw zwierząt, Adam Dombrowski (2015: 38), przyglądający się wrocławskim urbochrematonimom, dostrzega występujące z rzadka komponenty zoonimiczne i botaniczne, Beata Afeltowicz (2000: 199) wśród kręgów tematycznych będących apelatywną podstawą nazw szczecińskich restauracji wymienia nazwy zwierząt i zjawisk przyrodniczych, R. Przybylska (2002: 249) w nazewnictwie barów, kawiarni i restauracji w Krakowie i regionie krakowskim notuje obecność nazw zwierząt, roślin, kamieni szlachetnych, słownictwa astronomicznego i dotyczącego przyrody nieożywionej i pogody. Pojedyncze nazwy przyrodnicze wykorzystywane do tworzenia nazw obiektów działających na terenie Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego przytacza Urszula Gajewska (2010: 92).

Również Krzysztof Kołatka (2020: 156–157) wśród odapelatywnych nazw krajeńskich lokali gastronomicznych wskazuje motywowane nazwami artykułów spożywczych, składników potraw odnoszących się do flory i fauny oraz – sporadycznie – nazwami roślin. Elena Palinciuc, poddając obserwacji nazewnictwo restauracji, kawiarni i klubów na krakowskim Kazimierzu, zauważa: „Niektóre nazwy wyzyskują związek wartościowań estetycznych i odczuciowych z roślinami” (Palinciuc 2007: 296). Identyczne spostrzeżenia wysnuwa podczas analizy nazw kawiarni na Starym Mieście w Krakowie w obrębie Plant, podkreślając, że onimy takie działają na zmysły (Palinciuc 2010: 396). Na podobne funkcje zwraca uwagę Izabela Łuc (2020: 159), której przedmiotem badań są nazwy kawiarni na Górnym Śląsku⁴. Jak na tym tle przedstawiają się zgromadzone przykłady?

Odniesienia do fauny i flory w materiale wyekscerpowanym z komentarzy na fanpage’u prowadzonym przez Urząd Miasta Łodzi nie dziwią, wszak miejsce, w którym ma się znajdować restauracja, ściśle łączy się ze światem przyrody. Otwarte w kwietniu 2022 r. łódzkie Orientarium to bowiem kompleks, w którym można podziwiać rośliny i zwierzęta z Azji Południowo-Wschodniej. Zlokalizowany przy ul. Konstantynowskiej obiekt składa się z czterech stref. Jak czytamy na stronie internetowej:

Budynek, wybiegi i woliery zajmują powierzchnię prawie 10 boisk piłkarskich. Zastosowane rozwiązania pozwalają utrzymywać zwierzęta na dużych przestrzeniach w połączeniu z innymi gatunkami i w urozmaiconym środowisku. Nasi goście mogą obserwować mieszkańców Orientarium z trzech perspektyw: podwodnej, lądowej oraz z góry. [...] W Orientarium mieszka 35 gatunków zwierząt lądowych oraz 180 gatunków ryb (Orientarium).

Jakie elementy związane z naturą eksponują zatem internauci, wymyślając onimy?

Związki z przyrodą podkreśla się za pomocą rzeczownika *natura* i przysłowka *naturalnie: harmonia z naturą, Natura, Naturalnie Dziko, Spotkanie z naturą, Zew Natury*. Chrematonimy takie z jednej strony akcentują autentyczność i pierwotny stan przyrody w opozycji do świata skażonego przez rozwój cywilizacji, z drugiej zaś – jej potęgę i nieprzewidywalność (por. *zew natury* ‘wewnętrzny pierwotny nakaz, który skłania ludzi i zwierzęta do takiego, a nie innego działania zgodnego z naturą’ (WSJP PAN)).

4 Ta technika nominacyjna jest wykorzystywana, rzecz jasna, także w innych chrematonimach marketingowych. Spotyka się ją, co powinno wydawać się oczywiste, na przykład w nazwach zakładów leczniczych dla zwierząt – Diana Saniewska w obrębie nazw z pola *biosfera* wyróżniła firmonimy odwołujące się do natury, a także związane z kategorią *zwierzęta* (polsko- i obcojęzyczne ogólne określenia zwierząt, nazwy gromad i konkretnych gatunków) (Saniewska 2022: 50–51) – czy też nazw kawiarni dla zwierząt, czyli takich, w których na stałe przebywają zwłaszcza koty i psy (raz nawet szop prac) (Oronowicz-Kida 2020).

Natura i pierwotne instynkty wyeksponowane zostały w licznych przykładach z przymiotnikiem *dziki*, który w SJP PWN notowany jest aż w dziewięciu znaczeniach: ‘o zwierzętach: nieoswojony, niehodowany’, ‘o roślinach: nieuprawiany, rosnący w środowisku naturalnym’, ‘o terenach: pierwotny, niedostępny’, ‘o plemionach: niecywilizowany’, ‘o uczuciach, zachowaniu: gwałtowny’, ‘niewyrobiony towarzysko, nieufny, nieśmiały’, ‘straszny, agresywny’, ‘niezgodny z ogólnie przyjętymi normami’, ‘nieusankcjonowany prawnie’. Internauci wykorzystują wiele z nich, bawiąc się łączliwością tego wyrazu. Raz pojawił się on bez dodatkowych określeń w formie zsubstantywowanej: *Dzika*. Często przymiotnik ten łączony jest z wyrazami z pola tematycznego *jedzenie*. Należałoby tu zaliczyć m.in. przedmioty służące do przygotowywania i spożywania posiłków: *Dzika Micha*, *Dzikie Gary*, odczucia związane z brakiem pożywienia: *Dziki głód*, *Dziki Głodek*, *Dziki zew głodu*, pozytywne doznania towarzyszące konsumpcji: *Dzika rozkosz*, *Dziki smak*, *Dzikie smaki* (2), *Dzikie przysmaki*, miejsca przeznaczone do jedzenia i picia: *Dzikie bistro*, *Dziki zakątek*, potoczne określenia jedzenia: *Dzikie Jadło*, *Dzika wyżerka* (2), *Dzika Szama*, wzniosłe określenie przyjęcia: *Dzika Uczta*. Ponadto odnotowano nazwy *Dzikie figle* i *Dzikie żądze*, a także angielskie *wild space*, które należałoby tłumaczyć jako ‘dzika przestrzeń’.

W propozycjach nazewniczych często pojawia się słowo *zwierzę* (a także jego angielski odpowiednik *animal*) oraz jego derywaty – zarówno notowane w pozycjach leksykograficznych, jak i twory o charakterze neologicznym, np. *Animal house*, *Animalium*, *Zwierz ogród*, *Zwierzaczek*, *ZWIERZAKOWO*, *ZWIERZĄTKOWO*, *Zwierzęta i sala*, *Zwierzogród* (5), *Zwierzogródka*, *ZwierzOrient*, *Zwierzyniec* (10), *U Zwierzaków*⁵, *U zwierzynka*⁶, *Zwierzyniek*⁷. Wiele z nich budzi raczej skojarzenia z miejscem przebywania zwierząt niż serwowania posiłków. Niektóre zawierają człon pozwalający na identyfikację przeznaczenia lokalu, np. *Animalsbar*, *Bistro Zwierzyniec*, *Restauracja animals*, *Zwierzobar*, *ZwierzDalnia*, *Restauracja Zwierzakowo*, *Restauracja Zwierzyniec*. Inne sugerują to poprzez obecność wyrazów z pola tematycznego związanego z jedzeniem: *Gdy masz smaka na zwierzaka*, *Głodny zwierz*, *ZwierzogŁÓD*.

Raz posłużono się metaforycznym określeniem zwierząt, tj. *Bracia mniejsi*; internauta motywował swój wybór słowami: *zwierzeta to nasi towarzysze na ziemi*. Odnotowano także hiperonimiczne określenia *fauna* oraz wskazujące zarówno na zwierzęta, jak i rośliny: *Fauna & Flora*, *Fauna i Flora* (2). Ogólne wskazanie, bez powoływania się na konkretny gatunek, zawiera nazwa *Restauracja Ssak*. Ostatni

5 Inne przykłady nazw z przyimkiem *u* analizowane będą w dalszej części artykułu.

6 Być może autor chciał nawiązać też do historycznego wydarzenia, jakim była uczta zorganizowana przez Mikołaja Wierzyńka dla monarchów zaproszonych do Krakowa przez Kazimierza Wielkiego, opisana przez Jana Długosza.

7 Internauta tak tłumaczył swój wybór: „W Krakowie Wierzynek, a u nas ZWIERZYNEK... obiad w Zwierzynku brzmi ładnie...”.

wyraz, skrzyżowany z leksemem *smakołyk* ‘coś bardzo smacznego do jedzenia lub picia’ (SJP PWN), wykorzystano też w nacechowanym dodatnio onimie *Ssakołyk*.

Przez kilka komentarzy przewija się przymiotnik *zwierzęcy*. Zestawiany jest z wyrazami związanymi z jedzeniem: *Zwierzęca wyżerka*, *Zwierzęce wypieki*, *Zwierzęcy apetyt*, a także typowymi dla zwierząt żądzami: *Zwierzęcy instynkt*, *Zwierzęcy-Zew*. Dwukrotnie wyekscerpowano nazwę *Zwierzęcy Raj* (2), która ma wywoływać pozytywne konotacje.

Komentujący wplatali też do swoich pomysłów nazewniczych, rzecz jasna, konkretne zwierzęta. Wśród propozycji znajdziemy zarówno popularne gatunki, jak i te bardziej unikatowe. W najprostszej postaci nazwa restauracji jest przeniesieniem jedno- bądź dwuczłonowego określenia zwierzęcia: *Aligator*, *Ararauna*, *Aruana*, *Delfin*, *Dzik*, *Gekon*, *Gibon*, *Hipopotam*, *Kameleon*, *Kapucynka*, *Koczkodany*, *Konik Morski*, *Krewetka*, *Langustynka*, *Leniwiec*, *Makak*, *Murena* (2), *Myszojeleń*, *Norka* (2), *Nosacz Sundajski*, *Nosacze*, *Piżmak*, *Rypka* [sic!], *SURYKATKA*, *Żarł acz*⁸. Czasem dodatkowym elementem jest człon gatunkujący, podpowiadający użytkownikom, jakie jest przeznaczenie lokalu: *GIBON CAFE*, *Restauracja Leniwiec*, *Makak bistro*, *Makak Cafe*, *Restauracja Małpy i Spółka*, *Nosacz Bar*, *Nosacz caffe*. Podobnie należałoby interpretować przykład *Przystań Dla Leniwców*; wyraz *przystań* nie informuje co prawda o specjalizacji, ale może budzić skojarzenia z czymś spokojnym, bezpiecznym, miejscem, w którym warto się zatrzymać. Dodatkowo zastosowano tu grę wieloznacznością, leniwcem można bowiem potocznie określić leniwego człowieka. Nazwy zwierząt uzupełnione bywają o przydawki przymiotnikowe: *Brykający Pawian*, *Ciepły Kaczorek*, *Ciepły Pawian*, *Dzika Małap*⁹, *Dzika małpa*, *Głodny lew*, *Pieczony Koczkodan*, *Pijana małpa*, *Różowy Słoń*, *Wolny Orzeł*, *Loca*¹⁰ *Foka*. Wskazują one m.in. sposób podawania potrawy, efekt spożywania trunków czy też przymioty zwierząt. Nazwa *Błękitna Ostryga* (2) może zostać potraktowana dosłownie bądź jako intertekstualne nawiązanie do baru pojawiającego się w filmie *Akademia policyjna*. Konkretne gatunki wykorzystano również w wielokomponentowych onimach: *Lew Dziś Nie Spał*, *Małpy w zoo*, *Tygrysy i Spółka*, *Z rybą w tle*. Rym wyzyskano w chrematonimach: *Iguana*, *małpi śmiech szatana* (wykorzystano tu aż dwa gatunki zwierząt) oraz *Dziobaki i inne dziwaki*.

Użytkownicy Facebooka posługują się czasem obcojęzycznymi określeniami zwierząt. Odnotowano pochodzące z trzech różnych języków ekwiwalenty słonia: łac. *Bistro Elephanti*, niem. *Elefanten*, ang. *Elephant Rock*. Wykorzystano także angielskie słowo oznaczające rekina w połączeniu z wyrazami odnoszącymi się do serwowania posiłków: *SHARK MENU*, *Sharkodajnia* – tu z formantem wskazują-

8 Nie wiadomo, czy rozbiecie wyrazu *żarłacz* na części znaczące był zabiegiem celowym czy może przypadkowo wstawiono spację.

9 Należy uznać to za literówkę, prawdopodobnie piszący miał na myśli małpę.

10 Jak wskazał komentujący, chodziło tu o hiszp. ‘szalona’.

cym na miejsce. Dwukrotnie pojawił się łac. *Nautilus* (2), czyli gatunek głowonoga, którego polski odpowiednik to łodzik. Stylizowana na obcą jest również nazwa *Orangutanum*.

Wiele jest przykładów onimów, w których elementem składowym są przyimki *pod* oraz *u* – charakterystyczne dla nazw firm i obiektów handlowo-usługowych, wskazujące np. na właściciela (por. m.in. Siwiec 2012: 180). W grupie z przyimkiem *pod* znajdują się zarówno określenia samych zwierząt, jak i wielokomponentowe chrematonimy rozbudowane o przydawki do nich się odnoszące i/lub wyrazy wskazujące na rodzaj obiektu: *Wodne Bistro pod Płaszczką*, *Bistro Pod rekinem*, *Bistro pod ŻYRAFĄ*, *Pod błękitną ostrygą*, *Pod błękitnym rekinem*, *Pod Dziką Małpom* [sic!], *Pod gorylem*, *Pod Grubym Gibonem*, *Pod lwem*, *Pod małpami*, *Pod Małpą*, *Pod małpim gajem*, *pod małpim ogonem*, *Pod Małpiszonem*, *Pod małpkami*, *Pod Papugami*¹¹ (9), *Pod pawianem*, *Pod pieczonym krokodylem*, *Pod płaszczkami*, *Pod rekinami*, *Pod rekinem* (5), *Restauracja Pod Rekinem*, *Pod słonikiem*, *Pod Żyrąfą*. Ostatnia propozycja motywowana była w ten sposób: „Kiedyś jedzenie było zawsze pod żyrafą, najbardziej charakterystyczny punkt, to może Pod Żyrąfą”. Internauta chciał tym samym nawiązać do historii tego miejsca. Kreatywnością wykazał się użytkownik, który z wykorzystaniem grafizacji umieścił w nazwie aż dwa gatunki zwierząt, tj. pawie i pawiany: *Bar mleczny pod pawia(na)mi*.

Kolejny zestaw propozycji stanowią te z przyimkiem *u*, np. *Wyszynk u Pawiana*, *Jedzenie u krokodyli*, *U dzika*, *U gibbona*, *U Goryla*, *U leniwca*, *U małpy*, *U Pawiana* (2), *U płaszczy*, *U słonicy Agaty*, *u Zebry*, *U ŻYRAFY*, *U Żarłacza*, *Restauracja U Nosacza*¹², *Restauracja U Pytona*, *Żarełko u Żarłacza*¹³. Zdarza się, że uzupełniane są o dodatnio nacechowane leksemy, np. mające eksponować niepowtarzalny smak serwowanych potraw: *Frykasy u Żyrąfy*, czy też wskazujące na przeżycia towarzyszące zwierzętom: *U szczęśliwego goryla*. Jak zauważają Iza Matusiak i Katarzyna Zawilska (2007: 543), posługiwanie się tym przyimkiem ma podkreślać „swojskość miejsca i życzliwe traktowanie klienta”.

Nie brakuje onimów składających się z członów, które powstały w wyniku zdrobnień bądź spieszceń nazw zwierząt, jak: *Hipcio*, *HIPCIO CAFE*, *Gibonek*, *Małpeczka*, *Małpiatka*, *Surysia*, *Szamka u pawianka*, *U KRABIKI*, *U małpki*, *Głodne zwierzątko*. Kreacje z komponentem deminutywnym lub hipokorystycznym mają wywoływać pozytywne konotacje. Na szczególną uwagę zasługuje przewijająca się kilkakrotnie propozycja *Bar pod małpką*, która ma odwoływać się do

11 W przykładzie tym istotne jest także odniesienie kulturowe do piosenki Czesława Niemena. Ponadto jeden z internautów następująco motywował tę propozycję: „Jak knajpa w Węgorzewie”. Być może wpływ na zaproponowanie takiej nazwy miały dobre wspomnienia związane z wymienionym lokalem.

12 Internauta skomentował swoją propozycję następującymi słowami: *Kariera na insta gwarantowana haha*.

13 W przykładzie tym wykorzystano aliterację.

funkcjonującego kiedyś w ogrodzie zoologicznym w Łodzi lokalu gastronomicznego. Internauci argumentują swój wybór: „tak jak było dawniej; W ZOO zawsze był »Bar pod małpka«; Po co wymyślać, zawsze tam był bar pod małpką; Kiedyś był w Zoo” Bar pod małpką „Może by nawiązać do tej historii; Oczywiście że »Pod Małpką«. W nawiązaniu do tradycji; wspomnienia wróć 😊; jak kiedyś”. Okazuje się zatem, że chcą nawiązać do przeszłości, podtrzymując – także za pomocą kreacji nazewniczej – tradycję. Odnotowano kilka równolegle występujących propozycji, czasem bez członu gatunkowego: *Bistro Pod Małpką*, *Bar pod małpką* (5), *Małpka* (4), *Pod małpką* (4), *Bar Małpka*.

Człon *małpa* i pochodzące od niego wyrazy stały się podstawą wielu sugestii nazewniczych wysuwanych przez obserwatorów profilu Łodzi na Facebooku. Do przymiotnika *małpi* dołączane są wyrazy z pola semantycznego związanego z jedzeniem: *Małpie jadło*, *Małpie żarcie*, *Małpi głód*, gotowaniem: *Małpi gar*, *Małpie gary*, czy serwowaniem posiłków: *Małpi bar*, *Małpi Bufet*. Tworzone są także neologizmy wskazujące (czasem niebezpośrednio) na przeznaczenie budynku: *MałpJadka*, *Małpkolokal*, *Małpodajnia*, *Małzoolódka*¹⁴. W połączeniu z derywatami występują także pozytywnie waloryzujące leksemy, jak: *małpeczkowa uczta*, *Małpi Król*, *Małpi Ład*, *Małpi Raj* (2). Jedna propozycja nie znajduje odzwierciedlenia w rzeczywistości pozajęzykowej: *Małpa zielona*. Komentujący chętnie sięgają także po wyraz *małpishon*, definiowany w WSJP PAN jako potoczne, żartobliwe określenie małpy, a także jako ‘osoba budząca swoim zachowaniem lub wyglądem irytację mówiącego’: *Małpishon* (3); raz odnotowano przykład powstały w wyniku rozbicia tego leksemu na dwie części: *Małpi Szon*. Onimy *Małpiak* i *Małpiaki* mogą – oprócz oczywistego nawiązania do zwierząt – wpisywać się w historię miasta. Jak tłumaczył bowiem jeden z autorów: „tak kiedyś nazywano bar w Hali sportowej i było to potoczne ale raczej miłe”.

Zdarza się, że nazwy innych zwierząt także podlegają twórczym przekształceniom. Ciekawie prezentuje się propozycja *JeŻooZwierz*: najpierw dokonano kontaminacji wyrazów *jeżozwierz* i *zoo*, a następnie powstały neologizm uległ dekompozycji, wydzielono w nim trzy części znaczące: *jeść*, *zoo* i *zwierz*. Majuskuły podpowiadają, by przykład *KapiBarA* analizować jako skrzyżowanie nazwy zwierzęcia z typem lokalu. Podatna na zabawy słowotwórcze jest *surykatka*: *Surokatshion Restauracja*, *Surykatnik*, jednokrotnie wykorzystano delfina, fokę, lemura: *Delfinacja*, *Foczkojedzonko*, *Lemurkowo*. Pozytywne nacechowanie niosą neologizmy *sMAKAKi*, *Smakakowita* powstałe w wyniku kontaminacji nazwy zwierzęcia *makak* i wartościujących dodatnio leksemów *smaki* i *smakowity*. Sięga się także po przymiotniki od nazw zwierząt, umieszczając je w mniej lub bardziej fortunnym otoczeniu leksykalnym. O ile *Kocie smaczki*, *Słoniowe Bistro* i *Żarłaczowe Żarełko* mogłyby zachęcać do odwiedzenia (choć nie do końca wiadomo, czy menu restauracji kierowane

14 Podstawą tego neologizmu mógł być także leksem *małż*.

byłoby do ludzi czy do zwierząt), o tyle wydaje się, że *Królicza nora*¹⁵ nie jest nazwą zbyt przekonującą, gdyż może budzić skojarzenia z będącym w potocznym obiegu znaczeniem 'liche, nędzne mieszkanie lub podejrzany, brudny lokal' (SJP PWN).

Sporą grupę w analizowanym materiale badawczym stanowią chrematonimy powstałe na bazie związków frazeologicznych, których członem są nazwy zwierząt bądź wyrazy od nich pochodzące. Występują one zarówno w postaci kanonicznej, jak i zmodyfikowanej. Po raz kolejny dominują odniesienia do małpy. Największą frekwencją odznacza się propozycja *Małpi Gaj* (35), która może mieć dwojakie znaczenie: a) 'plac przeznaczony do zabaw i ćwiczeń zręcznościowych', b) 'miejsce, zwykle część parku, zarośla, gdzie zbierają się ludzie z marginesu' (WSF). Niewykluczone, że internauci chcieli potraktować to połączenie dosłownie jako miejsce przebywania małp. Dwukrotnie drugi człon został wymieniony: *Małpi Gaik*, *małpi guy*. Być może, wbrew znaczeniu słownikowemu (por. 'bezmyślne lub złośliwe czyny robione dla zabawy albo w celu wyrządzenia komuś szkody lub przykrości' (WSJP PAN)), za pomocą nazw *Małpie figle* (4) i wyzyskującej rym *Małpie figle w tygłe* chciano zaakcentować dobrą zabawę. Podobne konotacje niesie frazeologizm *dostać małpiego rozumu* a) 'zacząć się wygłupiać', b) 'zacząć się zachowywać w sposób dziwaczny lub nieobliczalny, stracić rozsądek, panowanie nad sobą; zwariować' (WSF), odnotowany w zredukowanej postaci: *Małpi rozum*. Związek wyrazowy (*taki*,) *że mucha nie siada* 'bez zarzutu, bez wad, udany, doskonały, wyjątkowy' (WSF) przybrał zmodyfikowaną formę *Małpa nie siada*. Innowacyjny element można potraktować dosłownie – wtedy precyzuje się, że klientami restauracji nie mogą być zwierzęta. Może on wystąpić tu także w znaczeniu 'osoba budząca swoim zachowaniem lub wyglądem irytację mówiącego' (WSJP PAN), a wówczas nazwa ta wskazywałaby, że jest to lokal wyłącznie dla kulturalnych, dobrze wychowanych ludzi.

Przywołano także stałe połączenia wyrazowe, które odnoszą się do spożywania posiłków. Dużą chęć na zjedzenie czegoś mają wyrażać nazwy *Wilczy apetyt* (3) – 'ogromny apetyt, silne uczucie głodu' (WSF) oraz *Wilczy głód* (2) – 'wielka ochota na jedzenie, którą trudno opanować' (WSJP PAN), raz w postaci innowacji wymieniałej *Niedźwiedzi głód*. Związek frazeologiczny *ktoś całą, pełną gębą* 'o kimś mającym wszystkie przypisane mu cechy' (WSF) przyjął w komentarzu postać *Pełną paszczą*, umiejętnie podstawiono zatem część ciała wskazującą na zwierzę. Jako humorystyczną trzeba odczytać propozycję *Bez Pawia*. Po pierwsze, można potraktować ją dosłownie i wtedy mogłaby sugerować, że nie serwuje się tu owych ptaków, po drugie, co bardziej prawdopodobne, autor chciał nawiązać do zwrotu *puścić pawia* 'zwymiotować' (WSF) i tym samym podkreślić walory przygotowywanych posiłków. W twórczy sposób przekształcono związek frazeologiczny *coś na ząb* 'coś do zjedzenia' (WSF), wymieniając ostatni człon na charakterystyczny przede

15 Przykład ten można także interpretować jako intertekstualne nawiązanie do powieści Lewisa Carrolla *Alicja w krainie czarów*, wówczas należy odczytać go niedosłownie.

wszystkim dla zwierząt rodzaj zęba: *Coś na kiel*. Posiadający aż trzy znaczenia frazeologizm *móc zjeść konia z kopytami* a) ‘móc zjeść bardzo dużo’, b) ‘być bardzo głodnym’, c) ‘mieć bardzo zdrowy żołądek’ (WSF) odnotowany został w zredukowanej postaci: *konia z kopytami*.

Raz zaproponowano nazwę *Czarna owca* – jeśli miała nawiązywać do znaczenia ‘osoba przynosząca wstyd swojemu środowisku, swojej rodzinie’ (WSF), należałoby ją uznać za mało fortunną. I metaforycznie (‘ważna, wpływowa osoba, ktoś zajmujący wysokie stanowisko’ (WSF)), i dosłownie można odczytać propozycję *Gruube Ryby*.

W niektórych onimach eksponowane są charakterystyczne części ciała zwierząt: *Bistro Kiel*, *Pawiooka*, *Pióra leca*, *Rybia Łuska*, *Trąba*, *Z pazurem*. Ostatnia propozycja może być także zredukowaną o człon werbalny formą związku frazeologicznego *robić coś z pazurem* ‘robić, zrobić coś z talentem, energią, zapalem; w czymś uzewnętrznia się czyjś talent, zapał’ (WSF). Wydaje się, że przynależne do tej grupy nazwy *Czerwony Zadek*, *Dupa Pawiana* nie zachęcałyby do skorzystania z usług restauracji. Trzeba uznać je za prowokacyjne, być może wynikały z chęci zadrwienia z konkursu. Typowe dla zwierząt umaszczenie wydobyło w onimie *Nakrapiane&Cętkowane*. Ze skrzyżowania leksemu oznaczającego odgłos wydawany przez zwierzęta i nacechowanego dodatnio wyrazu nazywającego coś bardzo smacznego powstał neologiczny twór *SmakoRyk*. Nazwa *Lwia paszcza* prawdopodobnie ma nawiązywać do mięsożernych ssaków, choć nie można wykluczyć, że motywacją do jej powstania był gatunek kwiatów.

Niektóre nominacje są przeniesieniem leksemów określających obszary przebywania zwierząt – zarówno tych naturalnych: *Dżungla* (3), *Asian Jungle*, *Żungla*, *Dżunglowisko*, *Przystanek Jungla*, *Oaza* (2), *Sawanna* (4), *Busz*, *W zaroślach*, *Gniazdo bociana*, jak i sztucznych¹⁶, tj. rzeczywistych bądź potencjalnych pomieszczeń i przestrzeni np. w ogrodzie zoologicznym: *Akwarium* (4), *Gorylnia*, *Małpiarnia* (8), *Małpiarnia cafe*, *Stara Małpiarnia*, *Menażeria*, *PAPUgarnia*¹⁷, *Wybieg* (2), *Wybieg ZDROWIE*, *Woliera*, *Zagroda*. Obie te sfery łączyłaby propozycja *ZOOoaza*. O tym, że jest to wydzielony fragment miasta, w którym można podglądać faunę i florę, mówi onim *Miejska Dżungla* (2). Okazję do obserwowania przyrody stanowi także safari, kilkakrotnie przewinął się ten pomysł w różnych zapisach (orto)graficznych: *Safari* (2), *safaria*, *Saffarii*. Raz dodatkowo wskazano na miasto, dzięki czemu wyeksponowano lokalność: *Między Safari a Łodzią*. Przywołane wyżej leksemy łączy się też z wyrazami kojarzącymi się ze spożywaniem pokarmów: *Dżungla smaków*,

16 Oczywiście za sztuczne miejsce przebywania zwierząt należy uznać też *zoo*, komponent ten – podobnie jak *orientarium* – przewijał się w wielu propozycjach nazewniczych. Uznano go jednak przede wszystkim za wskazówkę naprowadzającą na lokalizację restauracji i umieszczono w grupie nazw motywowanych topografią (por. Burska 2023: 131–133).

17 W przykładzie tym wyróżniono graficznie pieszczotliwe określenie jedzenia *papu*, co sugeruje nadanie nowego znaczenia leksemowi *papugarnia*.

Oaza smaku. Aksjologizacja dodatnia uwidacznia się w nazwie *DżungLOVE*. Wart odnotowania jest tu jeszcze chrematonim *Świniarnia*. Według słownika to ‘budynek do hodowli, chowu i tuczenia świń’¹⁸, internauta tłumaczył jednak swoją sugestię następująco: „Kiedyś na stołówkę na Lumumbowie¹⁹ mówiono: Świniarnia, to może coś w ten deseń?”. Byłby to zatem kolejny przykład przeniesienia istniejącej już wcześniej w przestrzeni miejskiej kreacji onimicznej. Do miejsc związanych ściśle z przebywaniem zwierząt należą także te, w których znajduje się dla nich pożywienie. W komentarzach spotkać można propozycje: *Carmnik*, *Karmik* (2), *Karmnik* (6), *Korytko* (5), *Koryto* (9), *Łódzki karmik przy orientarium*, *Nad Wodopojem* (2), *Orientalne Korytko*, *Orientalny Paśniczek*, *PASTWISKO* (2), *Paśnik* (20), *Paśnik i Wodopój*, *Paśnik jednorożca*, *Przy korycie* , *Przy korytku*, *Wodopój* (3), *Żerowisko* (6).

We wpisach internautów pojawiają się również odniesienia do świata roślin. Odnajdziemy je w następujących egzemplifikacjach: *Bambus* (dodatkowo zwizualizowane za pomocą emoji), *Baobab*, *Pod Palmami*, *Fistaszki*, *Mandarynka*, *Monstera*, *Pod bambusowym dachem*, *Pomarańczarnia*, *Rainforest Foods*, *Dziki gaj*, *Zieleniec*, *Ogród Smaków* czy wyzyskującej rym nazwie *KAWA*, *TRAWA*, *PYSZNA STRAWA*. Propozycja *PoTrawa* to przykład dekompozycji; internauta, chcąc zwrócić uwagę na rodzaj serwowanych posiłków, wyodrębnił w leksemie *potrawa* rzeczownik *trawa*, który nierzadko stanowi pokarm dla zwierząt. Swoją wybiórczość argumentował następująco: „bo pewnie większość zwierząt w Zoo jest wegetarianami:”. Oryginalne skrzyżowanie określenia typu lokalu z nazwą owoców spotykamy w neologizmie *Bananistro*. Nacechowany *in plus* jest dwukomponentowy przykład *Bananowy Raj*. Połączenie odniesień do fauny i flory znalazło się w onimach *Bistro Małpa JeBanan*²⁰, a także *Zielone LiMonkey*, powstałym ze skontaminowania polskiego wyrazu *limonka* i angielskiego *monkey* ‘małpa’.

Duży zbiór nazw tworzą te, w których znajdziemy odwołanie do wody, niezbędnego do życia składnika, naturalnie występującego w przyrodzie. Woda jest również miejscem stałego przebywania wielu zwierząt, które można obserwować w *Orientarium*. W kilku przykładach pojawiają się nazwy konkretnych zbiorników wodnych: *Laguna*, *Ocean Smaków* (2), *Oceaniczna podróż doznań*. Dwie ostatnie propozycje należy potraktować jako hiperboliczne określenia odczuć doznawanych podczas konsumpcji. Śledzący fanpage Łodzi na Facebooku chętnie sięgają po przymiotniki *wodny* i *podwodny*, dołączając do nich zróżnicowane rzeczowniki (raz odnotowano sam przymiotnik: *podwodna*). Mogą one wskazywać na pewną przestrzeń: *Wodny zakątek* (2), *Wodny przystanek*, *Wodna twierdza*, podkreślać pozytywne przymioty miejsca: *Podwodny raj*, *Wodny raj*, informować o przeznaczeniu lokalu:

18 Por. *chlewnia* w SJP PWN. Przykład *Chlewnia* też został odnotowany w materiale.

19 Lumumbowo to osiedle akademickie w Łodzi.

20 Niewykluczone, że autor tej propozycji poprzez graficzne zespolenie czasownika i rzeczownika chciał także wydobyc skojarzenia z wulgaryzmem.

Podwodne jadlo, a także lokalizacji dzięki wykorzystaniu urbonimu: *ŁÓDŹ PODWODNA*²¹. Dwie propozycje mają mało czytelną motywację: *Wodna rakietka* i *Wodny jad*²². Raz przywołano łacińskie określenie wody: *AQUABAR*.

Z rzadka internauci nawiązują do innych zjawisk przyrodniczych. Raz użyto określenia wiatru sezonowego: *Monsun*, dwukrotnie mamy do czynienia z transanimizacją, wykorzystano bowiem nazwy rzek – w Ameryce Południowej: *Orinoko*, oraz w Azji: *Ganges*. Kontaminację wyrazów *zoo* i *zodiak* ‘pas na niebie, na którego tle poruszają się Słońce, Księżyc i planety widoczne z Ziemi’ (SJP PWN) zaobserwowano w kreacji *Zoodiak* (♈ ♉ ♊).

Leksemy odnoszące się do świata natury są również komponentami nominacji opartych na szeroko rozumianych konotacjach kulturowych (por. Burska 2023: 138–140). Zaliczyć trzeba by tu choćby następujące egzemplifikacje: *Błękitna Laguna* (2), *Caffe pod Minogą*, *Krecik*, *Król lew* (2), *Pieprz i kolendra*, *Pieprz i wanilia*, *Planeta małp* (2), *Pod tłustym krabem*, *Szyszunia* (2), *Z jedzeniem wśród zwierząt* (2), *Z patelnią wśród zwierząt*, *Z talerzem wśród zwierząt* (2), *Ze smakiem wśród zwierząt*, *Ze Zdanowską wśród zwierząt*. Bazują one przede wszystkim na tytułach programów przyrodniczych i dzieł filmowych, czasem przywołują na myśl ich bohaterów bądź pojawiające się w nich obiekty gastronomiczne.

Nazwy restauracji – zaliczane do chrematonimów – pełnią przede wszystkim funkcję marketingową (por. Gałkowski 2015). Współczesna reklama chętnie wykorzystuje motywy ekologiczne. Jak stwierdza Robert Nowacki (2014: 29), najczęściej występują w tej funkcji symbole środowiska naturalnego:

zwierzęta, rośliny, zbiorniki wodne, góry, lasy, łąki, planety itd. Niekiedy wykorzystanie symboli ekologicznych ma związek z charakterem reklamowanego produktu [...], niekiedy natomiast pełnią one również rolę elementów przyciągających uwagę, czy też wzbudzających pozytywne emocje [...].

W trend ten wpisali się – być może nieświadomie – użytkownicy Facebooka, którzy kreując nazwę restauracji, nierzadko odwoływali się do świata przyrody. Odbywało się to na kilka sposobów: poprzez używanie przymiotników *naturalny* i *dziki* jako ściśle związanych ze światem przyrodniczym, wykorzystywanie rzeczownika *zwierzę* i jego derywatów, eksponowanie cech charakterystycznych zwierząt i miejsc ich przebywania, odniesienia do roślin i wody, a także z rzadka innych zjawisk. Najlicniejszą grupę stanowią chrematonimy bazujące na nazwach różnych zwierząt. Obecność komponentu odwołującego się do świata flory i fauny pozwala na ukaza-

21 Przykład ten ma charakter wieloznaczny, może też nawiązywać do okrętu wojennego przystosowanego do samodzielnego zanurzania się i wynurzania.

22 *Jad* to według SJP PWN 1) inaczej toksyna, czyli ‘substancja chemiczna wytwarzana przez organizmy żywe, mająca właściwości trujące dla innego organizmu’, 2) ‘wrogość, złośliwość’. Możliwe jednak, że twórca nie nawiązał do tych znaczeń, lecz dokonał ucięcia wyrazu *jadalnia*, by w ten sposób wskazać na przeznaczenie obiektu.

nie związku między nazwą a lokalizacją obiektu gastronomicznego w *Orientarium*, a zatem ma właściwości informacyjne. W badanym materiale nie brakuje propriów o funkcji aluzyjnej, ujawniającej się „wówczas, gdy odniesienie nazwy do wybranego składnika sytuacji odbywa się za pośrednictwem różnego rodzaju skojarzeń” (por. Rutkowski 2001: 20).

Nie wszystkie zaproponowane przez internautów kreacje onimiczne są fortunne, nie brakuje nazw prześmiewczych, a nawet prowokacyjnych, ale wiele jest takich, które przyciągają uwagę odbiorcy. Szczególnie ciekawe wydają się przykłady bazujące na grach językowych – neologizmy, przekształcenia związków frazeologicznych, posługiwanie się wieloznacznością, grafizacją, wykorzystywanie nawiązań intertekstualnych to zabiegi, które mogą zaskoczyć swoją niekonwencjonalną formą. Autorzy wykazują się kreatywnością językową, często tworzą onimy dwuznaczne, konotujące wiele treści, będące przejawem realizacji funkcji poetyckiej. Funkcję perswazyjną pełnią z pewnością nomina propria nacechowane dodatnio, sugerują bowiem klientom pozytywne doznania związane z pobytem w odwiedzanym miejscu. Tym samym potwierdza się wniosek E. Rudnickiej-Firy (2018: 149), że „nazwy lokali gastronomicznych, zawierające w swych kreacjach elementy przyrody, [...] zawierają jednak pewną perswazję działającą na uczucia, emocje i wolę odbiorcy (potencjalnego konsumenta)”.

Zaprezentowane przykłady stanowią rozbudowany zbiór. Jak wykazano w stanie badań, do tej pory nazwy lokali gastronomicznych z komponentem zwierzęcym, roślinnym bądź innym odwołującym się do natury stanowiły marginalną grupę. Użytkownicy Facebooka śledzący oficjalny profil Łodzi udowodnili, że w takiej technice nominacyjnej tkwi twórczy potencjał. W analizowanych onimach akcentowano silny związek pomiędzy umiejscowieniem obiektu a jego funkcją. Propozycje internautów mogą zatem stanowić dla kreatorów nazw punktów gastronomicznych zlokalizowanych przy ogrodach zoologicznych odpowiedź, po jakie komponenty warto sięgać, by wyeksponować lokalizację, a tym samym przyciągnąć uwagę potencjalnego klienta. To nie właściciele lokalu czy pracownicy agencji namingowych, lecz jego potencjalni goście byli autorami przytoczonych nominacji, tym samym wskazali oni, jakie mogą być oczekiwania konsumentów w tym względzie.

Literatura

- AFELTOWICZ B., 2000, *Nazwy lokali gastronomicznych w Szczecinie*, [w:] M. Czachorowska, Ł.M. Szewczyk (red.), *Onomastyka polska a nowe kierunki językoznawcze. Materiały z XI Ogólnopolskiej Konferencji Onomastycznej 15–17 czerwca 1998 Bydgoszcz-Pieczyska*, Bydgoszcz, s. 195–210.
- BURSKA K., 2023, *Nazwy restauracji w łódzkim Orientarium proponowane przez internautów a współczesne tendencje onimiczne*, „Prace Językoznawcze” XXV, nr 2, s. 129–144, <https://doi.org/10.31648/pj.8918>.

- DOMBROWSKI A., 2015, *Nazwy wrocławskich restauracji jako przykład urbochrematonimów – analiza semantyczna*, „Językoznawstwo” nr 1 (9), s. 31–41.
- GAJEWSKA U., 2010, *Nazwy lokali gastronomicznych w Rzeszowie*, [w:] J. Lizak, E. Błachowicz (red.), *Rzeszów i okolice. Język, historia, kultura*, Rzeszów, s. 87–96.
- GAŁKOWSKI A., 2015, *Funkcja marketingowa chrematonimów w przestrzeni gospodarczej*, [w:] I. Sarnowska-Gieffing, M. Balowski, M. Graf (red.), *Funkcje nazw własnych w kulturze i komunikacji*, Poznań, s. 171–180.
- KOŁATKA K., 2020, *Krajna, Pasibrzuch, Stary Spichlerz – o nazwach krajeńskich lokali gastronomicznych*, [w:] M. Święcicka, M. Peplińska (red.), *Miasto – przestrzeń zróżnicowana językowo, kulturowo i społecznie* 8, Bydgoszcz, s. 146–164.
- ŁUC I., 2020, *Nazwy górnośląskich kawiarni w orbicie kultury konsumpcyjnej*, „Onomastica” LXIV, s. 149–166, <https://doi.org/10.17651/ONOMAST.64.12>.
- MATUSIAK I., ZAWILSKA K., 2007, *Tendencje nazewnicze na przykładzie olsztyńskich chrematonimów*, [w:] A. Cieślakowa, B. Czopek-Kopciuch, K. Skowronek (red.), *Nowe nazwy własne – nowe tendencje badawcze*, Kraków, s. 541–546.
- NOWACKI R., 2014, *Ekologiczne motywy w reklamie a idea zrównoważonej konsumpcji*, „Konsumpcja i Rozwój” nr 4 (9), s. 24–39.
- ORIENTARIUM: *Orientarium ZOO Łódź*, [on-line:] orientarium.lodz.pl/orientarium-zoo-lodz/ (dostęp: 6 III 2023).
- ORONOWICZ-KIDA E., 2020, *Kociarnia, Psikawka i Szop, czyli nazwy kawiarni dla zwierząt w Polsce*, [w:] M. Święcicka, M. Peplińska (red.), *Miasto – przestrzeń zróżnicowana językowo, kulturowo i społecznie* 8, Bydgoszcz, s. 137–145.
- PALINCIUC E., 2007, *Nazwy własne restauracji, kawiarni i klubów na krakowskim Kazimierzu w interpretacji historycznokulturowej*, „Onomastica” LII, s. 285–302.
- PALINCIUC E., 2010, *W nazewniczym tyglu krakowskich restauracji, kawiarni, klubów*, [w:] M. Graf, I. Sarnowska-Gieffing (red.), *Miasto w perspektywie onomastyki i historii*, Poznań, s. 391–401.
- PASZKO M., 2020, *Analiza semantyczna nazw białostockich lokali gastronomicznych*, „Białostockie Archiwum Językowe” nr 20, s. 189–202, <https://doi.org/10.15290/baj.2020.20.15>.
- PRZYBYLSKA R., 1992, *O współczesnych nazwach firm*, „Język Polski” LXXII, s. 138–150.
- PRZYBYLSKA R., 2002, *Konwencje nazewnicze w obrębie nazw barów, kawiarni i restauracji*, [w:] M. Skarżyński, M. Szpiczakowska (red.), *Różnorodności językowe ofiarowane prof. dr. hab. Januszowi Strutyńskiemu z okazji Jego jubileuszu*, Kraków, s. 247–255.
- RUDNICKA-FIRA E., 2018, *Natura jako element nominacyjny w kreacji nazw miejskich lokali gastronomicznych*, „Prace Językoznawcze” XX, nr 3, s. 139–150, <https://doi.org/10.31648/pj.4546>.
- RUTKOWSKI M., 2001, *Wstępna charakterystyka funkcji nazw własnych*, „Onomastica” XLVI, s. 7–29.
- SANIEWSKA D., 2022, *Arka Noego – o różnorodności semantyczno-strukturalnej nazw zakładów leczniczych dla zwierząt (na materiale Północno-Wschodniej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej)*, „Polonica” XLII (1), s. 43–63, <https://doi.org/10.17651/POLON.42.3>.
- SIWIEC A., 2012, *Nazwy własne obiektów handlowo-usługowych w przestrzeni miasta*, Lublin.
- SJP PWN: *Słownik języka polskiego PWN*, [on-line:] sjp.pwn.pl/ (dostęp: 15 V 2023).
- WSF: A. Kłosińska, E. Sobol, A. Stankiewicz (oprac.), *Wielki słownik frazeologiczny PWN z przysłowiami*, Warszawa 2009.
- WSJP PAN: *Żmigrodzki P. (red.), Wielki słownik języka polskiego*, [on-line:] wsjp.pl/ (dostęp: 15 V 2023).

**Reference to the World of Nature in Suggestions of Restaurant Names
in the Orientarium in Łódź
Abstract**

The aim of the article is to indicate which lexical elements from the thematic field of nature were used by the Internet users during constructing the names of restaurants in the Orientarium in Łódź submitted to the competition organized on the official profile of Łódź on Facebook, with particular emphasis on the motivation of the examined propria and appellative bases. The material basis is 531 naming proposals in which a reference to the world of nature was visible. Semantic-pragmatic analysis with elements of structural analysis was used in the research. Internet users exposed their relationships with fauna and flora by placing the noun *animal* and its derivatives, using the adjectives *natural* and *wild*, recalling the characteristics of animals and their places of residence and food acquisition. There were less frequent references to plants and water, as well as other natural phenomena. The largest group are chrematonyms based on the names of various animals. Many names have a positive value, which has a persuasive function. The presence of a plant or animal component allows you to show the relationship between the name and the location of the restaurant in Orientarium.